

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № ..... Ук-1 .....

София, 02.02.2021 г.

УКАЗАНИЕ

относно отчитане на приходи от държавни помощи във връзка с преодоляване на последствията от пандемията от COVID-19

Настоящото Указание се издава на основание чл. 15, т. 2 от Закона за счетоводството.

Целта на Указанието е да даде разяснения и насоки за счетоводното отчитане на различните програми и мерки за предоставяне на държавни помощи за преодоляване на последствията от пандемията с коронавирус.

Правителствените или държавните помощи са свързани с действия от страна на правителството за предоставяне на конкретни икономически изгоди за предприятието, които отговарят на определени критерии. Тези помощи са във връзка с оперативната дейност на предприятието и са под формата на прехвърляне на ресурси (парични и непарични) към предприятието безвъзмездно, като компенсация за минали разходи или загуби, за удовлетворяване на определени условия в бъдеще. Примери за държавни помощи са: преки парични преводи, преотстъпване на данъци, оправдяване на задължения към бюджета, оправдяване на заеми или отпускане на безлихвени заеми или заеми с много по-ниски лихви от пазарните, за закупуване на активи, дарение на активи, за покриване на разходите за текущата дейност на предприятието и др.

Обичайно държавните помощи са обвързани с удовлетворяване на минали или бъдещи условия, свързани с дейността на предприятието и много по-рядко се предоставят без условие. Помощите могат да бъдат предоставени авансово, т.е. преди условията за отпускането им да бъдат изпълнени; да се предоставят след като предприятието докаже, че е изпълнило поставените условия; или може да се предоставят и за покриване на претърпени в миналото загуби или извършени разходи.

Счетоводното отчитане на предприятието в България се осъществява в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти. В зависимост от това, коя счетоводна база предприятието прилага, правителствените помощи се отчитат по реда на Счетоводен стандарт (СС) 20 – Отчитане на правителствените дарения и оповестяване на правителствена помощ, за предприятия прилагаци Националните счетоводни стандарти, или по реда на МСС 20 Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, и оповестяване на държавна помощ, за предприятията, избрали като счетоводна база Международните счетоводни стандарти (МСС).

Подходът за отразяване на приходи от държавните помощи е аналогичен и в двата стандарта. Първоначално, преди да бъдат извършени разходите и изпълнени условията за получаване на помощите, но при достатъчна сигурност, че помощите ще бъдат получени, те се осчетоводяват като финансиране, освен ако в закон не е предвидено друго. В преобладаващите случаи, в Отчета за приходите и разходите приходите от финансиране се отразяват в периода, в който са извършени разходите за изпълнение на условията за получаване на държавната помощ.

Приходите от финансиране формират счетоводният финансов резултат и не подлежат на регулиране за данъчни цели, т.е. няма специално данъчно третиране. Разходите, които са отчетени и за които се предоставят правителствените помощи се признават за данъчни цели, тъй като се предполага, че са изцяло за дейността на предприятието.

Най-общо предоставените безвъзмездни държавни помощи за преодоляване на последствията от коронавирус, могат да се разделят на два вида програми и мерки: за запазване на заетостта на работниците и служителите и за запазване дейността на предприятията.

I. Програми и мерки, свързани със запазване на заетостта на работниците и служителите

1.1. Мярка 60/40

Постановление № 278 от 12.10.2020 г. на Министерски съвет за запазване на заетостта на работници и служители след периода на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и извънредната епидемична обстановка, обявена с Решение № 325, и удължена с Решение № 378 на Министерския съвет от 2020 г.

Мярката по ПМС № 151 от 03.07.2020 г. е продължение на прилаганата до 30.06.2020 г. мярка 60/40 по реда на ПМС № 55 от 2020 г. С ПМС № 278 от 12.10.2020 г. мярката е продължена за следващите три месеца - от октомври до декември 2020 г. По ПМС № 416 от 30.12.2020 г. мярката ще се прилага и за месеците януари, февруари и март 2021 г.

1.1. 1. Условия за получаване на компенсации по мярка 60/40:

С ПМС № 151 от 03.07.2020 г. са определени условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., популярни като мярка 60/40. Компенсациите от страна на държавата са в размер 60 на сто от размера на осигурителния доход за август 2020 г. и от дължимите осигурителни вноски за сметка на работодателя на всеки работник или служител, за когото е приложен режимът и на когото ще бъде запазена заетостта за допълнителен период, равен на периода, за който се изплащат компенсациите.

За да може даден работодател да кандидатства по тази мярка с цел запазване на заетостта на работниците и служителите в предприятието, то е необходимо да са налице определени изисквания, а именно:

- работодателят да е местно физическо или юридическо лице, включително чуждестранно юридическо лице, което осъществява стопанска дейност в Република

България; да няма задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски; да не е обявен в несъстоятелност или не се намират в производство по несъстоятелност или ликвидация; да няма установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение нарушение;

– със своя заповед работодателят да е преустановил работата на предприятието или част от предприятието, или на отделни служители, или е установил непълно работно време в предприятието или в негово звено;

– работниците и служителите, да са били в трудово правоотношение с работодателя преди датата на обявяване на извънредното положение; да не ползват неплатен отпуск, отпуск за временна неработоспособност, за бременност и раждане, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст или отглеждане на дете до 2-годишна възраст; възнагражденията им и осигурителните вноски да не са финансиирани от държавния бюджет, със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или други публични средства.

Работодателите могат да заявяват изплащане на компенсации за работници и служители, осигурени в определени икономически дейности (посочени в приложението към постановлението). Работодателите са задължени да запазят заетостта на работниците и служителите, за които са получили компенсация, за допълнителен период, равен на периода, за който са изплатени компенсациите и да не прекратяват трудовите договори на работниците и служителите на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Кодекса на труда през периода, за който им се изплащат компенсации, в противен случай получените компенсации подлежат на възстановяване.

Аналогично на предходните постановления, средствата по ПМС № 278/ 2020 г. и ПМС № 416 от 30.12.2020 г. за подкрепа на работодателите за месеците януари, февруари и март 2021 г. се изплащат ежемесечно въз основа на представени документи за изтекъл месец. Тази мярка ще се прилага и в случай на продължаване на предоставяне на държавни помощи за преодоляване на последствията от пандемията от коронавирус.

1.1.2. Счетоводно отчитане на мярка 60/40:

Правителствените дарения се отчитат при наличие на достатъчно сигурност, че предприятието получател ще спазва съществуващите ги условия и даренията ще бъдат получени.

За да получат предприятията помощ по тази програма, те трябва да изпълнят редица условия, като най-важното условие е да запазят работните места на наетия персонал и да изплатят дължимите възнаграждения за положения труд. В този смисъл компенсациите, изплащани на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при пандемията, попадат в обхвата на СС 20 и представляват правителствена помощ за предприятия от определени икономически дейности, при спазването на стриктни изисквания за получаването им, респективно за изразходването им – възнаграждения и осигурителни вноски.

Счетоводното им отразяване следва примерната схема:

За начисляване на разходите за заплати на работниците и служителите – през съответния месец, с размера на основната заплата (осигурителния доход):

Дт с/ка Разходи за възнаграждения по трудови правоотношения

Кт с/ка Персонал

За начисляване на разходите за социални осигуровки за сметка на работодателя – през съответния месец, с пълния размер на дължимите осигуровки:

Дт с/ка Разходи за осигуровки

Кт с/ка Разчети със социалното осигуряване
(аналитично по ДОО, ДЗПО, ЗО, ТЗПБ)

Начисляване на лични осигурителни вноски и ДДФЛ (за сметка на работника или служителя):

Дт с/ка Персонал

Кт с/ка Разчети със социалното осигуряване
(аналитично по ДОО, ДЗПО, ЗО)

Кт с/ка Разчети ДДФЛ

При изплащане на възнаграждението на работника или служителя – с размера на цялата нетна сума за получаване:

Дт с/ка Персонал

Кт с/ка Парични средства

При получаване на компенсацията от страна на държавата – 60 % от размера на осигурителния доход и от дължимите осигурителни вноски за сметка на работодателя за съответния месец:

Дт с/ка Парични средства

Кт с/ка Приходи от финансирания

Датата на получаването на държавната помощ обикновено е различна от датата на изпълнение на условията по предоставянето ѝ. Конкретно, с ПМС № 278 от 12.10.2020 г. мярка 60/40 е удължена до края на 2020 г. (компенсиране на разходите за заплати на персонала по мярката за запазване на работните места на работниците и служителите за месеците октомври, ноември и декември 2020 г.), а плащането на помощта е през следващата календарна 2021 г., т.е. имаме два различни отчетни периода.

Така възниква въпросът: в кой отчетен период следва да се признаят приходите от финансирането по мярка 60/40 – за 2020 или за 2021 г., тъй като заплатите са изплатени и разходите за заплати са осчетоводени през месеците октомври, ноември и декември 2020 г., а парите, като компенсация за тези изплатени заплати, са получени през месец януари или февруари 2021 г.?

Съгласно счетоводните стандарти приходът от финансиране следва да се признае тогава, когато са изпълнени условията за предоставянето на помощта. По този начин е изпълнено и изискването за съпоставимост на разходите и приходите и едновременното им признаване, когато тези приходи и разходи са от резултат на едни и същи събития. Така паричните средства, отпуснати от правителството, следва да се признават като текущ приход през периодите, през които са отразени разходите за изпълнение на условията по безвъзмездната помощ (т. 3.2 от СС 20) – запазване на заетостта на работниците и служителите за целия период на изплащане на компенсациите. Аналогична е разпоредбата и на § 21 от МСС 20, съгласно който приходът от правителственото финансиране се признава тогава, когато предприятието изпълни условията за получаването му.

Когото има различни отчетни периоди, безвъзмездната помощ, получена от държавата през януари или февруари 2021 г. за изплатените заплати на наетия персонал през месеците октомври, ноември и декември 2020 г., следва да се отчете като приход в

2020 г., защото тогава са отчетени разходите за заплати и тогава е изпълнено условието за запазване на работните места и изплащане на възнагражденията.

Счетоводните статии могат да бъдат:

През 2020 г.

Когато предприятието е одобрено за получаване на държавната помощ – с размера на очакваната или одобрената сума:

Дт с/ка Вземане от държавата

Кт с/ка Финансиране за текуща дейност

При признаване на финансирането като текущ приход – с размера на отчетените разходи:

Дт с/ка Финансиране за текуща дейност

Кт с/ка Приходи от финансирания

През 2021 г.

При получаване на парите от държавната помощ по банковата сметка на предприятието – с размера на получената сума:

Дт с/ка Парични средства

Кт с/ка Вземане от държавата

1.2. Мярка „Заетост за теб”

Проект BG05M9OP001-1.106 "Заетост за теб" се реализира от Агенция по заетостта, в качеството си на конкретен бенефициент по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.

1.2.1. Условия за кандидатстване:

Работодатели от всички икономически сектори, с изключение на селското стопанство, могат да наемат безработни по програмата, която се финансира по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Мярката е приоритетно насочена към фирми от секторите „Хотелиерство и ресторантърство“ и „Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации“.

Безработните лица могат да бъдат наемани на пълно или непълно работно време (най-малко 4 часа) за период до 6 месеца, през който ще получават средства в размер на минималната работна заплата и осигурителните вноски за сметка на работодателя. Лицата не трябва да са били наети при същия работодател един месец преди подаване на заявлението. След изтичане на 6-месечния срок на субсидирана заетост, работодателят трябва да задържи 75% от новонастия персонал за период равен на половината от периода на субсидираната заетост.

Въведен е максимален брой на заявени работни места (до 100 лица), за които може да кандидатства работодател, спрямо списъчния състав на персонала за 2020 г. за месеца, съответстващ на месеца на подаването на заявката. За работодателите, учредени след 01 януари 2020 г. допустимият брой заявени места се изчислява спрямо списъчния състав на персонала към месеца, предхождащ месеца на подаване на заявката. В случай че работодателят е учреден в месеца на подаване на заявката, се допуска да наеме до 4 души.

1.2.2. Счетоводно отчитане на мярка „Заетост за теб“:

Счетоводното отчитане на мярка „Заетост за теб“ е аналогично на счетоводното отчитане на мярка „60/40“.

1.3. Мярка за запазване на заетостта в секторите "Транспорт" и "Туризъм"

Мярката се администрира от Агенцията по заетостта и е насочена към автобусните превозвачи, осъществяващи пътнически градски и крайградски транспорт, или междуградски превози, товарен автомобилен, воден, пътнически и товарен въздушен транспорт, които:

- докажат спад в оборота с не по-малко от 20 на сто през месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението за изплащане на компенсации, спрямо същия месец на предходната календарна година.
- са преустановили дейността си по време на и след извънредното положение и извънредната епидемиологична обстановка.
- са възстановили работа с непълно работно време за всички служители или за част от тях.

1.3.1. Условия за кандидатстване:

Агенцията по заетостта ежемесечно изплаща на одобрените работодатели компенсации в размер на 290 лв., които включват нетна сума за възнаграждение на работниците и служителите в размер на 189 лв. и дължимите данъчно-осигурителни вноски за сметка на работодателя и осигуреното лице, но за не повече от 9 месеца в периода 01.07.2020 г. – 31.03.2021 г.

Общийт месечен размер на компенсацията, събран с помошта, отпускана по мярката 60/40 за дадено лице не трябва да надвишава 80 на сто от месечната му брутна заплата (включително осигурителните вноски за сметка на работодателя). Едно предприятие може да се възползва по тази мярка до 9 месеца в периода 01.07.2020 г. – 31.03.2021г. Одобрените работодатели са длъжни да запазят служителите, за които получават средства за допълнителен период, равен на половината период на получените компенсации.

1.3.2. Счетоводно отчитане на мярката за запазване на заетостта в секторите "Транспорт" и "Туризъм":

Счетоводното отчитане на мярка „запазване на заетостта в секторите "Транспорт" и "Туризъм" е аналогично на счетоводното отчитане на мярка „60/40“.

II. Мерки за безвъзмездна подкрепа, свързани със запазване на дейността на предприятията

2.1. Подкрепа на микро- и малки предприятия за преодоляване на икономическите последствия от пандемията Covid-19 по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (мярка „3-10“)

2.1.1. Условия за кандидатстване:

Микро- и малки предприятия с персонал до 50 служители, регистрирани преди 01.07.2019 г., от всички икономически сектори (с изключение на тези, попадащи в обхвата на Програмата за развитие на селските райони), които са претърпели спад с минимум 20% в своя оборот за месец април 2020 г. спрямо средноаритметичния месечен оборот през 2019 г., при минимален оборот на кандидатите за 2019 г. 30 000 лв.

Мярката включва 100 % безвъзмездна подкрепа при минимален размер на помощта 3 000 лв. и максимален 10 000 лв.

Заявената безвъзмездна финансова помош от кандидата не може да надвишава 10% от оборота за 2019 г.

2.1.2. Счетоводно отчитане:

Приходът от финансиране по тази мярка (свързана с неамортизируеми активи) следва да се отчита текущо при отчитане на разходите за дейността.

Примерната схема на счетоводните записвания е следната:

При отчитане на разходите за сировини и материали, външни услуги, други разходи, т.е. разходите в изпълнение на условията на правителствената помош – със сумата на съответния разход:

Дт с/ки гр. 60 Разходи по икономически елементи

Кт с/ка Доставчици или

Кт с/ки Парични средства

При получаване на парите от държавната помош по банковата сметка на предприятието – с размера на получената сума:

Дт с/ка Парични средства

Кт с/ка Приходи от финансирация

В случай че плащането на безвъзмездната парична помош е в следващ отчетен период, счетоводните записи са аналогични като при мярка „60/40“.

2.2. Подкрепа за средни предприятия за преодоляване на икономическите последствия от пандемията Covid-19 по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност"

2.2.1. Условия за кандидатстване:

Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите, които:

- отговарят на изискванията за средно предприятие съгласно Закона за малките и средни предприятия;
- имат минимум две приключени финансови години (2018 г. и 2019 г.) преди датата на обявяване на процедурата, в рамките на които да са извършвали стопанска дейност;
- да са реализирали оборот за 2019 г. равен на или надвишаващ 1 000 000 лв.;
- регистрирали спад поне 20% в оборота за един от календарните месеци в периода от 01.02.2020 г. до месеца, предхождащ месеца на кандидатстване спрямо оборота за същия месец от 2019 г. съгласно Справката-декларация за ДДС, подавана към НАП;
- към 31 декември 2019 г. предприятието-кандидат не е в затруднено положение (по смисъла на Общия регламент за групов освобождаване - чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) №651/2014 на Комисията).

Минималният размер на помощта е 30 000 лв. до 150 000 лева - максимален размер на помощта. Заявената безвъзмездна финансова помош не може да надвишава сумата в размер на 3% от оборота за 2019 г.

Допустими дейности, които се финансират по мярката са дейности, необходими за преодоляване на недостига на средства или липса на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19. Средствата за оборотен капитал, включват разходи за:

закупуване на сировини, материали и консумативи; външни услуги (вкл. режийни разходи); за персонал (вкл. разходи за брутна работна заплата и разходи за осигурителни и здравни вноски за сметка на работодателя) по трудови договори, които са сключени преди 01.07.2020 г. За да са допустими разходите за възнаграждения същите следва да са до размера на трудовото правоотношение към 01.07.2020 г., но не повече от 2000 лв.

Предвидена е възможност за авансово плащане в размер до 40 % от стойността на безвъзмездната помош срещу предоставена банкова гаранция. В случай, че не се ползва тази възможност, плащането ще се извършва след представяне на финален технически и финансов отчет.

2.2.2. Счетоводно отчитане:

Приходът от финансиране по тази мярка следва да се отчита текущо в същия период, в който са отчетени разходите за дейността.

Счетоводното отчитане е следното:

При одобрение и подписване на договора – с размера на одобрената сума:

Дт с/ка Вземане от държавата

Кт с/ка Финансиране за текуща дейност

В случай че предприятието е заявило възможност за авансово плащане, счетоводните записи са следните:

При получаване на безвъзмездните средства по банкова сметка – със сумата на авансовото плащане:

Дт с/ка Парични средства

Кт с/ка Вземане от държавата

При извършване на допустимите разходи – със сумата на съответните разходи за сировини, материали, външни услуги и др.:

Дт с/ки гр. 60 Разходи по икономически елементи

Кт с/ка Доставчици или

Кт с/ки Парични средства

и

Дт с/ка Финансиране за текуща дейност

Кт с/ка Приходи от финансирания

Ако правителствена помош стане възстановима поради неспазване на условията по нея (при последваща проверка от НАП), подлежащите на връщане суми се отчитат като задължения, а непризнатата като приход част от финансирането се отписва. Ако задължението е по-голямо от непризнатата като текущ приход част от финансирането, разликата се отчита като друг разход (т. 3.7 от СС 20).

2.3. Програма "Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки"

Проектът по Договор № BG16RFOP002-2.094-0006-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помош по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Проектът цели осигуряването на бърз и ефективен механизъм за подкрепа на българските микро-, малки и средни предприятия, засегнати от временните противоепидемични мерки, въведени в страната, с цел запазване на тяхната дейност, чрез прилагане на схема за подпомагане от Националната агенция за приходите.

2.3.1. Условия за кандидатстване:

Програмата е насочена към микро-, малки и средни предприятия, чиято дейност е ограничена (изцяло или частично преустановена) от въведените в страната временни противоепидемични мерки със Заповед № РД-01-626/27.10.2020 г., Заповед № РД-01-655/13.11.2020 г., Заповед № РД-01-677/25.11.2020 г. и Заповед № РД-01-718/18.12.2020 г. на Министъра на здравеопазването. На засегнатите бизнеси ще бъде осигурен оборотен капитал след кандидатстване с проект и одобряването му, съгласно обявената от Министерство на икономиката и Национална агенция за приходите програма „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“.

Кандидатите трябва да бъдат микро-, малки или средни предприятия – юридически лица или еднолични търговци, регистрирани съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите или юридически лица, регистрирани съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел, като регистрацията следва да е извършена не по-късно от 01.10.2020 г.

– Микропредприятията имат персонал до 10 души, годишен оборот до 3 900 000 лв. и/или стойност на активите до 3 900 000 лв.

– Малките предприятия имат персонал до 50 души, годишен оборот до 19 500 000 лв. и/или стойност на активите до 19 500 000 лв.

– Средните предприятия имат персонал под 250 души, годишен оборот до 97 500 000 лв. и/или стойност на активите до 84 000 000 лв.

Всяко предприятие може да кандидатства с един проект, който включва всички негови засегнати от временните ограничителни мерки обекти, като максималната допустима стойност на подкрепата е 150 000 лв.

Видове допустими разходи: Предоставените по схемата средства са за оперативен капитал (оборотни средства) и следва да бъдат използвани за покриване на текущите нужди на кандидатите за извършване на разходи за текущата дейност.. Тоест парите могат да се изразходват за: сировини, материали, външни услуги и възнаграждения. Безвъзмездната помощ не може да се ползва за закупуване на стоки за директна продажба.

2.3.2. Счетоводно отчитане:

Приходът от финансиране по тази мярка следва да се отчита текущо при отчитане на разходите за дейността.

Счетоводното отчитане е аналогично като при предходната мярка (виж 2.2.2).

2.4. Подкрепа за малките и средни предприятия, извършващи автомобилни превози за преодоляване последиците от коронавирус по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, администрирана от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

2.4.1. Условия за кандидатстване:

Микро-, малки и средни предприятия - лицензиирани превозвачи за извършване на превоз на пътници по смисъла на Закона за автомобилните превози, регистрирани преди 01.01.2019 г. и осъществявали стопанска дейност през 2018 г. и 2019 г, т.е. кандидатът по процедурата трябва да е декларидал към НСИ, че има приходи и разходи над 500 лева или че е осъществявал дейност за 2018 г.

Минимален размер на помощта 3 000 лева и максимален размер 450 000 лева. Максималният размер на безвъзмездната помощ не следва да надвишава 8% от оборота, реализиран от предприятието-кандидат за 2019 г.

Допълнително безвъзмездната финансова помощ може да се натрупва с друга помощ по раздел 3.1 от „Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19“, ако установимите разходи са различни. В този случай общата сума на помощта не следва да надхвърля левовата равностойност на 800 000 EUR на предприятие-кандидат.

2.4.2. Счетоводно отчитане:

Приходът от финансиране по тази мярка следва да се отчита текущо при отчитане на разходите за дейността.

Счетоводното отчитане е аналогично като при предходната мярка (виж 2.2.2).

2.5. Подкрепа на предприятия, регистрирани по Закона за туризма като туроператор или туристически агент, за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19.

Проект по Договор за безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP002-2.092 „Подкрепа на предприятия, регистрирани по Закона за туризма като туроператор или туристически агент, за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19“ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020“ на Министерство на туризма.

2.5.1. Условия за кандидатстване:

Целта на мярката е осигуряване на оперативен капитал за справяне с последиците от пандемията COVID-19 на българските микро-, малки и средни предприятия, извършващи туроператорска и/или туристическа агентска дейност по Закона за туризма. Средствата са осигурени по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“, Инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП“ на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.

Средствата, които се предоставят по мярката следва да бъдат използвани за покриване на текущите нужди на кандидатите и извършване на текущи разходи за дейността, чиято стойност се калкулира в стойността на предоставяната туроператорска/туристическа агентска услуга. По отношение на предприятията, крайни ползватели на помощта (туроператори и/или туристически агенти) ще бъде прилагана помощ “de minimis”, съгласно Регламент (ЕС) 1407/2013 на Комисията от 18.12.2013 г.

2.5.2. Счетоводно отчитане:

Приходът от финансиране по тази мярка следва да се отчита текущо при отчитане на разходите за дейността.

Счетоводното отчитане е аналогично като при предходната мярка (виж 2.2.2).

2.6. Безвъзмездни средства, предоставяни от Министерството на туризма на туроператори и туристически агенти за компенсиране на загуби в периода на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка (Наредба по чл. 26а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение).

Държавна помощ под формата на преки безвъзмездни средства, които се предоставят на лица, извършващи туроператорска и туристическа агентска дейност съгласно чл.26а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците.

2.6.1. Условия за кандидатстване:

Мярката е насочена към предприятия, опериращи като туроператори и/или туристически агенти, регистрирани в съответствие с Раздел I, Глава седма от Закона за туризма и вписани в Националния туристически регистър. Кандидат-туроператорът, към момента на подаване на заявлението за помощта следва да има склучена валидна застраховка „Отговорност на туроператора”, в съответствие с чл. 97 от Закона за туризма.

Мярката включва еднократно предоставяне на безвъзмездни средства в размер на 4 на сто от оборота без ДДС през 2019 г., оповестен във финансовия отчет съгласно Закона за счетоводството.

Предоставената помощ е за компенсиране на загуби на туроператорите и туристическите агенти за периода от 01.03.2020 г. до 31.12.2020 г., произтичащи от отказали се от ваучери клиенти, както и от удържани от доставчиците на услуги суми.

2.6.2. Счетоводно отчитане:

С мярката се компенсират загуби от минали отчетни периоди.

Съгласно разпоредбата на т. 3.4 от СС 20, правителствените дарения, получени от предприятия като компенсация за минали разходи или загуби, се признават за приход през периода на получаването им.

Счетоводни записвания в годината на получаване на държавната помощ – с размера на получената сумата:

Дт с/ка Парични средства

Кт с/ка Приходи от финансирания

МСС 20 изисква безвъзмездните средства, предоставени от държавата, които подлежат на получаване като компенсация за разходи или загуби, които вече са понесени или за целите на предоставяне на незабавна финансова подкрепа за предприятието без бъдещи свързани разходи, се признават в печалбата или загубата за периода, в който те станат вземане (§ 20).

Счетоводни записвания в годината на получаване на държавната помощ – с размера на получената сумата:

Дт с/ка Вземане от държавата

Кт с/ка Приходи от финансирания

и

Дт с/ка Парични средства

Кт с/ка Вземане от държавата

2.7. Държавна помощ за туроператори, които използват въздушни превозвачи с валиден оперативен лиценз за изпълнение на чартърни полети до Република България с цел туризъм, съгласно чл. 26 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение.

Мярката е под формата на преки, безвъзмездни средства съгласно раздел 3.1 от „Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19“ и се администрира от Министерство на туризма.

2.7.1. Условия за кандидатстване:

Предоставя се на туроператори, които използват въздушни превозвачи с оперативен лиценз за изпълнение на чартърни полети до нашата страна с цел туризъм. Размерът на

субсидията е 35 евро за всяка седалка от максималния пътнически капацитет на самолета за всеки полет.

Субсидията се отпуска за всяка седалка, заета от лице, ползващо туристическа услуга в страната ни, само за полети с капацитет от не по-малко от 100 места. От субсидията може да се възползват всички туроператори, независимо от местонахождението на тяхното седалище, които ползват услугите на въздушни превозвачи с валиден оперативен лиценз, издаден в Република България или друга държава член на Европейския съюз, или страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария или трета страна.

Схемата за държавна помощ обхваща полетите, извършени в периода от 14 май до 31 декември 2020 г. и представлява първа фаза от антикризисната мярка. Полетите, които ще се извършват през периода от 01.01.2021 г. до 14 май 2022 г. ще са предмет на нова нотификация. Максималният размер по схемата за държавна помощ не може да надхвърля 800 000 евро на предприятие по фаза 1 под формата на преки безвъзмездни средства, като всички използвани стойности трябва да бъдат в брутно изражение, т. е. преди приспадането на данъци или други такси.

2.7.2. Счетоводно отчитане:

Приходът от финансиране по тази мярка следва да се отчита, когато са изпълнени условията по мярката, т.е полетът да е осъществен и услугата да е извършена.

Заявлениета за получаване на държавната помощ за 2020 г. се подават в срок до 24.12.2020 г. за извършените полети по месеци и се изплащат (след одобрение със Заповед на министъра на туризма) до 45 дни от датата на заповедта за одобрение. Така, отново е възможно да има два различни отчетни периода – за извършване на полетите и за получаване на безвъзмездните средства. Тоест средствата, предоставени от държавата, които подлежат на получаване като компенсация за разходи или загуби, които вече са понесени или за целите на предоставяне на незабавна финансова подкрепа за предприятието без бъдещи свързани разходи, се признават през периода на получаване. (виж 2.5.2).

МИНИСТЪР:

Кирил Ананиев
КИРИЛ АНАНИЕВ*

